

**Andra alternativrapporten
om genomförandet av
FN:s konvention om
rättigheter för personer
med funktionsnedsättning i Sverige
Lättläst sammanfattning**

Organisationer som bidragit samt ställt sig bakom rapporten

Amnesty Sápmi,
Antidiskrimineringsbyrå Väst,
Antidiskrimineringsbyrå Humanitas,
Antidiskrimineringsbyrå Dalarna,
Antidiskrimineringsbyrå Fyrbodalen,
Antidiskrimineringsbyrå Gävleborg,
Civil Rights Defenders,
DHR Delaktighet Handlingskraft Rörelsefrihet,
SIOS Samarbetsorganet för etniska föreningar i Sverige
FQ, Forum - Kvinnor och funktionshinder i Sverige,
Förbundet FÖR delaktighet och jämlikhet,
Independent Living Institute,
Our Normal,
Raoul Wallenberginstitutet,
Romers rättigheter i samhället Riksförbundet,
RSMH- Riksförbundet för Social och Mental Hälsa,
Rädda Barnen,
Äldreupproret,
STIL - Grundarna av Independent Living i Sverige,
Svenska Afasiförbundet,
Synskadades Riksförbund,
Astma- och Allergiförbundet,
Funktionsrätt Gävleborg,
Personskadeförbundet RTP,
Svenska sektionen av Internationella Juristkommissionen,
Antidiskrimineringsbyrå Norra Skåne,
Antidiskrimineringsbyrå Norra Stockholm,
Förbundet Sveriges Dövblinda,
Hjärnskadeförbundet Hjärnkraft,
Funktionsrätt Uppsala län,
Funktionsrätt Värmland,
Funktionsrätt Västra Götaland,
Funktionsrätt Västerbotten,
Funktionsrätt Västmanland,
Funktionsrätt Östergötland,
Funktionsrätt Stockholms län,
JAG, Unga Hörselskadade,
Elöverkänsligas Riksförbund,
RFSL, Fonden för mänskliga rättigheter,

Riksförbundet Attention,
FUB -Riksförbundet,
RFSU -Riksförbundet för sexuell upplysning,
Unga Reumatiker,
Schizofreniförbundet,
Föreningen för de Neurosedynskadade,
Förbundet Unga rörelsehindrade,
Antidiskrimineringsbyrån Uppsala,
Trajosko Drom,
NUFT Nätverket Unga för Tillgänglighet,
Örebro rättighetscenter.

Funktionsrätt Sverige med medlemsorganisationer
som företräder personer med funktionsnedsättning.

Den inskickade rapporten
är skriven på engelska.

Det här är en sammanfattning
på lättläst svenska.

Samordnande organisation

Funktionsrätt Sverige

Landsvägen 50A, Sundbyberg, Sverige

www.funktionsratt.se

Redaktörer: Mia Ahlgren

Monica Klasén McGrath

Kontaktperson: mia.ahlgren@funktionsratt.se

**Funktionsrätt
Sverige**

Inledning

Funktionsrätt Sverige startade 1942.

Det är en stor grupp
för 52 organisationer som arbetar för
personer med funktionsnedsättning i Sverige.

De har också hjälpt till med
den här speciella rapporten.

Rapporten är gjord av en grupp
från olika organisationer
som arbetar med mänskliga rättigheter i Sverige.
De flesta arbetar för rättigheter
för personer med funktionsnedsättning.

Respekt för rättigheter

Rapporten bygger på en tidigare rapport
som heter "Respekt för rättigheter?".

Den rapporten gav förslag
på hur Sverige kan följa
reglerna för rättigheter
för personer med funktionsnedsättning,
Reglerna kallas för Funktionsrättskonventionen.

110 organisationer stödde den rapporten
när den kom ut 2019.

Den här nya rapporten
har fått en ny version
med de senaste händelserna
och den ger svar på frågor
om problem som har hänt.

Sammanfattning

Sverige är ett rikt land
som har försökt hjälpa
personer med funktionsnedsättning.
Men det finns problem.

FN har regler om rättigheter
för personer med funktionsnedsättning.
Reglerna kallas för Funktionsrättskonventionen.

Sverige följer inte alla regler i Funktionsrättskonventionen

Sverige följer inte alla dessa regler.
Organisationer som arbetar för
personer med funktionsnedsättning
säger att det inte går framåt.

De tycker inte
att det har blivit bättre.
Politiker tror att Sverige
är bra på detta,
men det stämmer inte alltid.

Det händer ofta
att Sverige inte följer FN:s idéer
om hur länder ska göra
för att följa Funktionsrättskonventionen.

Sveriges plan är otydlig

Sveriges har en plan
för att förbättra livet
för personer med funktionsnedsättning.
Planen gäller från 2021 till 2031.

Den planen är otydlig.
Den har inga bestämda mål
eller planer för hur alla
ska arbeta tillsammans.

Det har blivit sämre

Situationen har blivit sämre
inom flera områden.
Pengarna som Sverige använder
för personer med funktionsnedsättning
har minskat under många år.

Detta har lett till mindre pengar
och strängare regler
för att få hjälp och stöd.

Skolan funkar inte för alla.
Jobbpolitiken hjälper inte alla
och fler kan bli fattiga.
Personer får inte bestämma själva.
Det är olika
i olika delar av Sverige
och det finns ingen plan
för att göra allt i samhället
tillgängligt för alla.

FN:s regler för rättigheter
för personer med funktionsnedsättning
måste finnas i Sveriges lagar,
i politiken
och besluten hos myndigheter
och hos domstolar.
Annars kommer inget att förändras.

Vi vill att regeringen får tydliga krav

Vi vill att regeringen ska få tydliga krav
som måste göras
inom en bestämd tid.

Vi hoppas att FN
ber regeringen att inom ett år
göra några viktiga saker:

Kolla lagarna

Lagarna behöver kollas
så att man ser
hur de skiljer sig från FN:s regler för rättigheter
för personer med funktionsnedsättning.
Lagarna behöver ändras
så att personer lättare
kan använda sina rättigheter.

Gör en plan med tydliga mål

En plan med tydliga mål
ska göras för att följa
FN:s regler och rekommendationer.
Detta ska gälla i hela landet.
Organisationer som arbetar för rättigheter
för personer med funktionsnedsättning
ska vara med och bestämma
och få pengar för detta.

Jobba tillsammans

För att göra detta bättre
behövs mer samarbete
i regeringen och på lokal nivå.
En starkare plan
för hur man jobbar tillsammans
måste finnas,
där organisationer för personer med funktionsnedsättning
är med och bestämmer,
även om pengar.

Andra viktiga förslag är dessa:

Nya lagar måste passa ihop med rättigheter

Alla nya lagar som görs
måste passa ihop med FN:s regler för rättigheter
för personer med funktionsnedsättning.

Vi måste kunna vara med och bestämma

Det ska finnas en tydlig lag
och pengar
för att organisationer
som arbetar för rättigheter
för personer med funktionsnedsättning
ska vara med och bestämma
och hålla koll på hur reglerna följs.

Det ska gå att klaga

Det ska finnas ett sätt att klaga.

Du ska kunna klaga

till någon som är oberoende

och inte arbetar för staten.

Och systemet för rättshjälp

ska ses över

så att personers rättigheter fungerar

och kan prövas

i en domstol.